

ВЕРСКА СЛУЖБА У ДРУГОЈ БРИГАДИ

Духовна верти

Јавност је благовремено информисана о формирању простора за богослужење у командама и јединицама Војске и значајнијим верским активностима, али се, заправо, мало зна како верска служба функционише у касарнама, вежбалиштима и на теренима. Увид у тај сегмент рада у Другој бригади Копнене војске сведочи да непознаница и даље има, али да, несумњиво, „задовољавање верских потреба” припадника система одбране позитивно утиче на њихов духовни живот, верска осећања, професионално понашање у касарни и ван ње, те морал и патриотску свест, а на тај начин и на унапређење оперативних способности система.

Војска Србије је после седам деценија поново „добила” верску службу, на основу Уредбе о вршењу верске службе у оружаним снагама, коју је Влада усвојила у марту 2011. године. Тај документ предвиђа да верску службу у Војсци обављају војни свештеници, односно верски службеници црква и верских заједница православне, католичке, муслиманске, јеврејске, евангелистичке и реформаторских црква. Окончан је пријем прве групе војних свештеника, верских службеника, и њихових помоћника, избор и постављење у професионалну војну службу, у

КАЛА ВОЈНИКА

складу с традицијом српске војске, што позитивно утиче на морал српских војника, јачање њихових духовних вредности, војничких и људских врлина, неговање патриотизма и обликовање грађанске одговорности.

Многи се, међутим, питају да ли официри и војници сваког дана „задовољавају“ своје верске потребе, и како успевају да их „помире“ с редовним професионалним обавезама. Такође, интересује их да ли, на пример, војни свештеник може да обавља сахране, крштења, венчања и остале црквене обреде за потребе припадника Војске Србије. Одговоре смо потражили у Другој бригади, јединици Копнене војске у којој постоје богослужбени простори за вернике две вероисповести – православне и исламске.

Свештеник у Копненој зони безбедности

У Другој бригади постоје три богослужбена простора за православне вернике – у Краљеву, Рашки и Новом Пазару, а ускоро ће се отворити и у Ужичкој Пожеги, док је у Новом Пазару формиран богослужбени простор за припаднике исламске вероисповести. У краљевачкој касарни „Рибница“ посвећен је Светим апостолима Петру и Павлу, Жичка епархија опремила га је 2013. године иконостасом, црквеним сасудима, одежама, богослужбеним књигама и осталим црквеним потрепштинама. У јединицу је убрзо примљен и војни свештеник Стеван Стевановић и постављен за начелника групе за верске послове Бригаде.

Верске активности „заживеле“ су у касарнама тог састава, а поручник Стевановић посебно је поносан на ангажовање у Копненој зони безбедности, јер је обишао базе на административној линији према Космету и омогућио припадницима јединице да

„испуне верске потребе“ и у специфичним условима.

– На базама сам исповедио већи број војника, разговарао са људима и обележио неколико верских празника – наводи он.

До прошлогодишњег маја, верске потребе припадника пешадијског батаљона из Рашке регулисане су одласком у верске објекте ван јединице. Напорима претпостављене команде, ангажовањем ефикасне одељења за инфраструктуру 21. пешадијског батаљона и сарадњом са Рашко-призренском и Косовско-метохијском епархијом адаптирана је просторија у касарни и направљена капела посвећена Светом Симеону Мироточивом. Капелу је 13. маја, прошле године, освештао епископ Рашко-призренски и косовско-метохијски Теодосије и том приликом причестио припаднике пешадијске чете Друге бригаде, који су крајем маја прошле године упућени у мировну мисију UNIFIL у Либану. Старешине и војници батаљона од тада верске потребе „реализују“ у капели по плановима активности групе за верске послове Бригаде. Богослужењима се присуствује добро-

вољно, у складу са канонима Српске православне цркве, најчешће у јутарњем периоду.

– Све већи број припадника јединице присуствује богослужењу, мада свако своје верске потребе „задовољава“ на себи својствен начин, појединачно. Елементи који кроз каноне Српске православне цркве граде духовног човека, у већем делу могу се поистовестити с Кодексом части припадника Војске Србије, што има позитиван ефекат на рад и професионално понашање припадника јединице у касарни и ван ње – истиче командант 21. пешадијског батаљона потпуковник Ђорђе Белић.

Старији водник прве класе Драган Заграђанин учествовао је у мултинационалним операцијама на Кипру и у Либану и запазио да су припадници оружаних снага Словачке и Шпаније имали и своје цркве, капеле и свештенике у мировним мисијама. Он је са колегама посећивао хришћанске храмове у Либану, а с Кипра је кући донео икону Светог Пантелејмона. Заграђанин и старији водник прве класе Марко Чеперковић сматрају да је добро што имају могућност да верске потре-

И УНИФОРМА И МАНТИЈА

Војни свештеник Стеван Стевановић завршио је Богословску средњу школу и Богословски факултет у Фочи. Радио је као вероучитељ у београдској општини Палилула и општини Уб. После служења војног рока у Центру за обуку у Ваљеву и Гарди одлучио је да конкурише за место војног свештеника.

– Свестан сам да ће се у мом послу свакодневно преплитати војничко и верско, униформа и мантија. Када обављам богослужбену делатност онда сам у мантији, а у свим осталим ситуацијама у униформи. То ми не пада тешко. Мантија је моја прва униформа, али сам се брзо навикао и на војну. Верске задатке обављам с љубављу, а све војне обавезе, почев од јутарњег вежбања и маршева, до састанака и анализа, крајње професионално. После смотре одлазим на јутарње богослужење или литургију, а потом обилазим јединице и разговарам са колегама који за тим имају потребу. Радује ме све већи број старешина, војника и цивилних лица који долазе у богослужбени простор и исказују своја верска осећања.

бе „испуне“ у касарни и да треба вратити старе обичаје.

– Увођење верске службе у Војску Србије сваком од нас много значи – потврђује и десетар Владан Ленгура.

Припадници Друге бригаде и војни пензионери из краљевачког гарнизона обраћају се војном свештенику Стевану Стевановићу и за сахране, крштења, венчања и остале црквене обреде. Он настоји да свима изађе у сусрет, уз обавезно усаглашавање са локалним свештеницима, мада такве активности још нису „искристалисане“.

Џума у касарни

У Новом Пазару, крајем 2013. године, отворена су два богослужбена простора у касарни. Литургију поводом освећења православне капеле предводи је епископ Рашко-призренски Теодосије, а церемонију отварања богослужбеног простора за припаднике исламске вероисповести водио је реис-ел-улема Исламске заједнице Србије Адем Зилкић. Командант 28. механизованог батаљона потпуковник Жељко Смиљанић истиче да је новопазарска касарна једина у Копненој војсци где се један поред другог налазе богослужбени простори у којима и православци и муслимани имају свој молитвени кутак. Посебна пажња у касарни „Рифат Бурџевић Тршо“ придаје се и навикама припадника у исхра-

МОРАЛНЕ И ДУХОВНЕ ВРЛИНЕ

Заставник Елвир Смаилагић није очекивао да ће у Војсци Србије обављати дужност помоћника главног војног имама, јер је иза њега подофицирска каријера. Средњу војну школу завршио је у Сарајеву, а обављао је командирске дужности у 28. механизованом батаљону у Новом Пазару.

– Срећан сам и поносан што могу да допринесем јачању верске службе у Војсци Србије и унапређењу моралних и духовних врлина наших припадника – каже заставник Смаилагић.

ни, односно храни у време православног поста, као и у време Рамазана.

обезбедила мимбер, михраб и потребну литературу. Главни војни имам капетан Јусуфспахић и помоћник заставник Смаилагић долазе на петковни џума намаз, али је месџид отворен 24 сата, тако да верници могу намаз да обаве и без присуства имама.

Занимљиво је да припадници Војске Србије исламске вероисповести и у своје слободно време долазе у верски објекат у касарни, мада могу да оду и у било коју џамију у граду. Од десетара Јасмина Тртовца сазнајемо да су старешине и раније омогућавале војницима исламске вероисповести да иду на молитве, али да сада много лакше „реализују“ верске потребе. У верски објекат у Новом Пазару долазе и војници из Рашке, попут Хариса Бугарића.

– Захвалан сам команданту потпуковнику Белићу што нам редовно омогућава да дођемо у верски објекат у Новом Пазару. Сигурно је да ће се више младића и девојака исламске вероисповести пријављивати да буду професионални војници, пошто могу без икаквих препрека да обављају верске обреде – каже он.

У касарнама Друге бригаде старешине и војници постепено се привикавају на постојање богослужбених простора, а у дневне обавезе војника све чешће се уграђују и верске активности. С друге стране, војни свештеници, односно верски службеници брину о духовном животу, верским осећањима и обичајима, што несумњиво јача морал и патриотску свест припадника Војске, а на тај начин и оперативне способности наше војске. ■

Зоран МИЛАДИНОВИЋ